

Panik Bozuklu?unda Sa?I?k Kayg?s? Envanteri

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Panik Bozuklu?unda Sa?I?k Kayg?s? Envanteri*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=28897>

Özet

Panik Bozuklu?unda Sa?l?k Kayg?s? Envanteri (SKE-KF), panik bozuklu?u olan bireylerde sa?l?k kayg?s? düzeylerini de?erlendirmek amac?yla geli?tirilmis bir psikometrik araçtır. Bu ölçek, haftalık k?sa formu ile sa?l?k kayg?s?nın yo?unlu?unu ve etkilerini ölçmeyi hedefler. Türkçeye uyarlanmas?, Türkiye'deki klinik ve ara?tırma ortamlar?nda kullan?m?n? mümkün k?lm??tır. Ölçek, özellikle bedensel belirtilerle ilgili a??r? endi?e ve bunun olası ciddi hastalıklara yol açt??na dair inançlar? de?erlendirerek, sa?l?k kayg?s? yap?s?nın anla??lmas?na katkı sağlamaktadır.

Anahtar Kelimeler

Panik Bozuklu?u, Sa?l?k Kayg?s?, Envanter, Uyarlama, Geçerlilik, Güvenilirlik, Psikometri, Anksiyete

Yazarlar

Özgün Karaer Karap?çak, K. Akta?, S. Aslan

Amaç

Panik Bozuklu?unda Sa?l?k Kayg?s? Envanteri'nin temel amac?, panik bozuklu?u tan?s? alm?? bireylerde sa?l?k kayg?s? seviyelerini güvenilir ve geçerli bir ?ekilde ölçmektir. Bu ölçe'in Türkçe uyarlama çal??mas?, Türk popülasyonunda panik bozuklu?u ile ilgili sa?l?k kayg?s?nin de?erlendirilmesi için standart bir araç salamay? amaçlam??tır. Ölçek, klinik uygulamalarda tan?ya yardımcı olmak, tedavi etkinli?ini izlemek ve ara?tırma çal??malar?nda veri toplamak için kullanılabilir.

Ölçe'in haftalık k?sa formu olmas?, klinik süreçte hastaların sa?l?k kayg?s? düzeylerindeki de?işimleri daha sık aralıklarla takip etme olana?? sunar. Bu sayede, tedavi müdahalelerinin hastanın sa?l?k kayg?s? üzerindeki etkileri daha dinamik bir ?ekilde gözlemlenebilir, bu da kişiselleştirilmiş tedavi yaklaşımlar?nın geli?tirilmesine olanak tan?r.

Yapı

Panik Bozuklu?unda Sa?l?k Kayg?s? Envanteri, psikolojik bir yapı olan sa?l?k kayg?s? ölçmek üzere tasarlanmıştır. Sa?l?k kayg?s?, bireyin bedensel duyular?n? yanlış yorumlama e?ilimi, ciddi bir hastal?? oldu?una dair ?srarlı endi?eler ve sa?l?kla ilgili a??r? davran??lar (örneğin, sık sık doktor ziyaretleri veya kendi kendini muayene etme) ile karakterize edilen bir durumdur. Panik bozuklu?unda bu kayg?, özellikle panik ataklar sırasında ve sonrasında ortaya çıkan bedensel belirtilere odaklanarak yo?unlaşabilir.

Ölçek, bu bilişsel ve davranışsal örüntüleri hedef alarak, bireyin sağıkla ilgili endişelerinin derecesini ve yaşam kalitesi üzerindeki etkilerini nicel olarak belirlemeyi amaçlar. Yapısal olarak, ölçeğin maddeleri, panik bozukluğunda sağıkla ilgili düğünceleri, hisleri ve davranışlar kapsayan bir dizi ifadeyi içerir.

Geçerlik

Ölçeğin geçerlilik çalışmaları, Panik Bozukluğunda Sağık Kaygı Envanteri'nin ölçmek istediği yapıyı ne kadar doğru ölçtüğünü göstermektedir. Ayrırdedici geçerlik incelemesi, sağıkl kontrol grubu ile hasta grubu arasında anlamlı farklılıklar olduğunu ortaya koymuştur. Birinci değerlendirilmede, kontrol grubunun ortalama SKE-KF puanı 10.1 ± 4.9 iken, hasta grubunda bu değer 27.9 ± 11.4 olarak bulunmuştur ($p < 0.0001$). Bu sonuçlar, ölçeğin panik bozukluğunda olan bireyleri sağıkl bireylerden ayırt etme yeteneğinin yüksek olduğunu göstermektedir.

Benzer ölçek geçerliği için, SKE-KF puanları ile Hamilton Anksiyete Değerlendirme Ölçeği puanları arasındaki korelasyon incelenmiştir. Analiz sonucunda, iki ölçek arasında anlamlı bir pozitif korelasyon (Pearson korelasyon katsayısı: 0.46 , $p < 0.0001$) olduğu gözlenmiştir. Bu bulgu, SKE-KF'nin anksiyete ile ilişkili bir yapıyı, beklenen yönde ve yeterli düzeyde ölçtüğünü desteklemektedir.

Güvenirlik

Panik Bozukluğunda Sağık Kaygı Envanteri'nin güvenirlik çalışmaları, ölçeğin tutarlı ve kararlı ölçümler yapma yeteneğini değerlendirmiştir. İç tutarlılık incelemesinde, ölçeğin maddelerinin birbiriyle ne kadar uyumlu olduğunu gösteren Cronbach's alpha değeri 0.91 olarak bulunmuştur. Bu yüksek değer, envanterin maddelerinin sağık kaygı gibi tek bir yapıyı ölçmede oldukça tutarlı olduğunu ve güvenilir bir ölçüm aracı olduğunu güçlü bir şekilde desteklemektedir.

Genel olarak, 0.90 'ın üzerindeki bir Cronbach's alpha değeri, ölçeğin mükemmel iç tutarlılığa sahip olduğunu gösterir. Bu durum, ölçeğin farklı zamanlarda veya farklı kullanıcılar tarafından uygulandığında benzer sonuçlar verme olasılığının yüksek olduğunu ve ölçüm hatalarının minimum düzeyde olduğunu işaret eder.

Faktör Analizi

Panik Bozukluğunda Sağık Kaygı Envanteri'nin Türkçe uyarlama çalışmasına ilişkin sağılanan kaynakta, ölçeğin faktör yapısı veya faktör analizi sonuçları hakkında detaylı bilgi bulunmamaktadır. Ölçeğin "uyarlama" olarak belirtilmesi, orijinal formunun belirli bir faktör yapısına sahip olduğunu düğündürmektedir; ancak, Türkçe versiyonunun bu yapıyı koruyup korumadığına veya yeni bir faktör yapısı ortaya çıkıp çıkmadığına dair bilgi mevcut değildir.

Bu nedenle, ölçe?in boyutlar? veya alt faktörleri hakk?nda yorum yap?lamamaktad?r.

Enstrüman

Test Türü: Uyarlama (Adaptasyon)

Format: Haftal?k k?sa form. Ölçek, bireylerin kendi bildirimlerine dayal? olarak sa?l?k kayg?s? düzeylerini de?erlendiren bir envanter format?ndad?r. Madde say?s? ve yan?t format? (örn. Likert ölçe?i) belirtilmemiştir.

Mevcut Diller: Türkçe

Popülasyon Grubu: Panik bozuklu?u tan?s? alm?? hastalar ve sa?l?kl? kontrol grubu.

Ya? Grubu: Yeti?kinler (Klinik çal??ma ba?lam?nda, genellikle 18 ya? ve üzeri bireyleri kapsar).

Popülasyon Detaylar?: Geçerlik çal??mas?nda, panik bozuklu?u olan bireyler ile herhangi bir psikiyatrik rahats?zl??? olmayan sa?l?kl? bireylerden olu??an iki grup üzerinde de?erlendirme yap?lm??t?r.

Test Metodolojisi: Öz bildirim envanteri. Bireylerin belirli ifadeleri kendi deneyim ve duygular?na göre derecelendirmesi esas?na dayan?r. Puanlama yöntemi ve kesme noktalar? hakk?nda detayl? bilgi mevcut de?ildir.

Anahtar Kelimeler

Sa?l?k Kayg?s? Envanteri, Panik Bozuklu?u, Psikometrik Özellikler, Türkçe Ölçek, Klinik Psikiyatri, Anksiyete Bozukluklar?

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?: Bilgi yok

Ba?l?l?k E-posta Adresleri: eokkarapicak@baskent.edu.tr (Özgün Karaer Karap?çak)

Yaz??ma Adresi: Bilgi yok

?zinler & Ücret ve Test Y?l?

Panik Bozuklu?unda Sa?l?k Kayg?s? Envanteri'nin kullan?m? için gerekli izinler, ücretlendirme bilgileri ve telif haklar? hakk?nda detayl? bilgi, ölçe?in sorumlu yazar? Özgün Karaer Karap?çak ile ileti?im kurularak ö?renilebilir. Ölçe?in Türkçe geçerlilik ve güvenilirlik çal??mas? 2012 y?l?nda yay?mlanm??t?r.

Referanslar

Karap?çak- Karaer, Ö., Akta?, K. ve Aslan, S. (2012). Panik Bozuklu?unda Sa?l?k Kayg?s? Envanteri (Haftal?k k?sa formu) T?rkçe ge?erlilik ve g?venilirlik çal??mas?. *Klinik Psikiyatri*, 15, 41-48.

Ölçe?in çevrimiçi referans?na buradan ula??labilir: uvt.ulakbim.gov.tr

The original PDF can be downloaded here: panik-bozuklugunda-saglik-kaygisi-envanteri-toad.pdf

Panik Bozuklu?unda Sa?l?k Kayg?s? Envanteri Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

Sa?lanan kaynak içeri?inde Panik Bozuklu?unda Sa?l?k Kayg?s? Envanteri'nin maddeleri bulunmamaktad?r. Bu nedenle, ölçek maddeleri burada sunulamamaktad?r.